

1 De bewijslast

1.1 Wat zijn de rechtsregels betreffende de bewijslast?

De eiser moet de feiten bewijzen die noodzakelijk zijn om de vordering te staven, terwijl de verweerder de last draagt om aan te tonen dat de vordering ongegrond is. Een partij die verzuimt om bewijs aan te dragen loopt het risico dat zal worden verklaard dat de feiten van zijn of haar vordering nietbewezen zijn.

1.2 Bestaan er rechtsregels krachtens welke bepaalde feiten niet hoeven te worden bewezen? In welke gevallen? Kan bij deze vermoedens een tegenbewijs worden geleverd?

Toegegeven feiten hoeven niet te worden bewezen. Ook algemeen bekende feiten en feiten die ambtshalve (*ex officio*) bekend zijn bij de rechtbank hoeven niet te worden bewezen. Uiteraard kunnen tegenbewijzen worden ingediend.

1.3 In welke mate moet de rechtbank overtuigd zijn van een feit om zijn oordeel erop te mogen baseren?

In dit verband bevat de wet alleen een bepaling dat de rechtbank, na alle feiten zorgvuldig tegen elkaar te hebben afgewogen, moet beslissen wat als de waarheid in de zaak moet worden beschouwd. Finland past het beginsel van de "vrije evaluatie van bewijs" toe, zodat het zaak is toereikend bewijs over te leggen aan de rechtbank.

2 Het verkrijgen van bewijs

2.1 Kan bewijsverkrjging enkel op verzoek van een partij plaatsvinden of kan de rechter in bepaalde gevallen eigener beweging bewijs verkrijgen?

In de praktijk moeten belanghebbende partijen zelf het bewijs verkrijgen waarop ze zich willen baseren. Volgens de wet kan de rechtbank besluiten om op eigen initiatief bewijsstukken te verzamelen. Als de zaak in kwestie vatbaar is voor buitengerechtelijke schikking, kan de rechtbank echter niet op eigen initiatief en tegen de wil van beide belanghebbende partijen verordenen dat een nieuwe getuige moet worden gehoord of dat een bepaald document moet worden ingediend.

In bepaalde zaken, zoals zaken over vaderschap, is het ook een taak van de rechtbank om ervoor te zorgen dat al het noodzakelijke bewijs wordt verzameld.

2.2 Als een verzoek tot leveren van bewijs is toegewezen, welke stappen volgen dan?

De bewijsverkrjging vindt plaats tijdens de rechtszitting.

2.3 In welke gevallen kan de rechter een bewijsaanbod afwijzen?

De rechtbank kan bewijsmiddelen afwijzen, bijvoorbeeld als het bewijs irrelevant is of als het desbetreffende aspect van de zaak reeds is bewezen. Een bewijsmiddel kan ook worden afgewezen als het in een te late fase wordt ingediend.

2.4 Wat zijn de verschillende bewijsmiddelen?

Verskillende bewijsmiddelen omvatten het horen van de belanghebbende partijen, getuigen en deskundigen, de presentatie van schriftelijk bewijs en deskundigenverklaringen, alsmede de beoordeling daarvan.

2.5 Wat zijn de methodes om bewijs te verkrijgen van getuigen en zijn deze verschillend van de middelen om bewijs te verkrijgen van deskundigen? Wat zijn de regels betreffende het overleggen van schriftelijk bewijs en deskundigenrapporten/-adviezen?

Mondelinge getuigen- en deskundigenverklaringen en schriftelijke deskundigenverklaringen worden op dezelfde wijze beoordeeld. Rechtbanken aanvaarden echter geen schriftelijke verklaringen van getuigen.

2.6 Hebben bepaalde bewijsmiddelen meer bewijskracht dan andere?

Nee. De rechtbank is vrij om het bewijs naar eigen inzicht te beoordelen.

2.7 Zijn voor het bewijzen van bepaalde feiten bepaalde bewijsmiddelen verplicht?

Nee.

2.8 Zijn getuigen wettelijk verplicht te getuigen?

De algemene regel is dat de getuige niet mag weigeren om te getuigen.

2.9 In welke gevallen kan een getuige zich beroepen op het verschoningsrecht?

De echt(en)o(t)(e), de verloofde en de directe verwanten in opgaande of neergaande lijn van een belanghebbende partij en de broers en/of zussen van de belanghebbende partij en hun echtgenoten of de adoptieouders of adoptiekinderen van een belanghebbende partij hebben het recht om te weigeren een getuigenverklaring af te leggen. Daarnaast voorziet de wet in verschillende andere situaties waarin een getuige het recht of de verplichting heeft om te weigeren een getuigenverklaring af te leggen.

2.10 Kan een persoon die weigert te getuigen, daartoe worden gedwongen? Kan hij worden gestraft?

Een getuige die zonder rechtmatige reden weigert te getuigen kan op straffe van een boete worden verplicht om zijn of haar verplichting te vervullen. Als de getuige nog steeds weigert om te getuigen, kan de rechtbank bevelen de getuige in hechtenis te nemen totdat hij of zij ermee instemt om te getuigen.

2.11 Zijn er personen van wie geen getuigenis kan worden verkregen?

Het is aan de rechtbank om te beslissen of bijvoorbeeld een persoon van 15 jaar of een persoon met een geestelijke stoornis als getuige kan worden gehoord.

Bepaalde groepen van personen, zoals artsen en advocaten, kunnen getuigen in zaken die betrekking hebben op hun vertrouwenspositie.

2.12 Wat is de rol van de rechter en van de partijen bij het horen van een getuige? Onder welke voorwaarden kan een getuige worden gehoord via nieuwe technologieën zoals videoconferencing?

De algemene regel is dat de partij die een getuige oproept de getuige als eerste verhoort. Vervolgens heeft de andere partij het recht om de getuige een kruisverhoor af te nemen. Na het kruisverhoor kunnen de rechtbank en de belanghebbende partijen aanvullende vragen aan de getuige stellen.

Indien de rechtbank dat passend acht, kan een getuige worden gehoord via een videoverbinding of met behulp van een andere geschikte telecommunicatietechnologie waarmee een audiovisuele verbinding tussen de deelnemers aan het verhoor tot stand kan worden gebracht. Deze procedure kan bijvoorbeeld worden gebruikt als een getuige is verhinderd om persoonlijk in de rechtbank te verschijnen, als de aanwezigheid van een getuige in onredelijke kosten resulteert of als de getuige jonger dan 15 jaar is. In bepaalde situaties kan een getuige ook telefonisch worden gehoord.

3 De waardering van het bewijs

3.1 Gelden voor de rechter beperkingen om tot zijn oordeel te komen op basis van onrechtmatig verkregen bewijs?

De wet voorziet niet in specifieke instructies voor dergelijke omstandigheden. De rechtbank moet naar eigen inzicht beslissen welk belang zij aan het bewijs wil hechten.

3.2 Geldt ook de verklaring van een partij als bewijs?

Ja. Belanghebbende partijen kunnen vrijelijk worden gehoord, en in civiele zaken kunnen ze onder ede worden verhoord ten aanzien van feiten die van bijzonder belang voor het beslechten van de zaak zijn. Een verklaring van een belanghebbende partij en een verklaring van een getuige zullen op basis van dezelfde criteria worden geëvalueerd.

Links

[Bewijsverkrijging](#) (ministerie van Justitie, Finland)

Brochure: [Een getuigenverklaring afleggen in de rechtbank](#) (ministerie van Justitie, Finland)

Laatste update: 26/09/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.